

Anna Boučková, *Současné pojetí liturgického prostoru ve stavbách ČCE a jeho architektonické kořeny*, magisterská diplomová práce Ústavu pro dějiny umění FF UK, Praha 2022, posudek oponenta

Anna Boučková se ve své vynikající magisterské práci zabývá tematikou, k níž už přistoupila ve své bakalářské práci o evangelickém farním sboru v Praze-Kobyliších a o katolickém kostele sv. Josefa v Senetářově z roku 2019, ve svých pracích seminárních i v publikované knize *Příběh evangelického kostela v Praze-Kobyliších* z roku 2021. U všech těchto textů lze sledovat vzestup kolegyně Boučkové jakožto studentky a badatelky ke stále vyšší kvalitativní úrovni. Zdá se mi, že v ní u nás pro evangelickou církev vyrůstá stejně významný expert v otázkách liturgického prostoru, jakým se už v církvi katolické stal architekt Norbert Schmidt.

Náplň i kvalita magisterské práce Anny Boučkové tomuto mému mínění dobře odpovídají. Autorka se v ní zaměřila na aktuální téma současného pojetí liturgického prostoru u českých evangelíků a věnovala mu největší část svého textu i hodnotného obrazového doprovodu. Velmi správně však ve své práci podala stručnou historii svého problému, a to od vzniku evangelických či protestantských církví v 16. století přes éru takzvaných tolerančních kostelů doby osvícenství a etapu sblížení evangelických a katolických sakrálních novostaveb v 19. století až po období emancipace protestantské sakrální architektury v éře modernismu po roce 1900, která v určitých aspektech trvá dodneška. Objevně při tom přistoupila k osobnosti nejvýznamnějšího teoretika evangelické architektury Emila Edgara. V novější době autorku zajímají okolnosti zakázek na úpravy či novostavby evangelických kostelů, kdo o nich rozhoduje a kdo je posuzuje, kdo je také nejčastějším aktérem úspěšných počinů. Nebojí se též položit si zásadní otázku, v čem je kvalita architektonického, popřípadě i uměleckého řešení liturgického prostoru důležitá či naopak nedůležitá pro evangelickou církev a její liturgii. Projevuje se při tom jako moudrá a taktická badatelka. Všechny své úvahy pak v závěru demonstruje na dvou nejnovějších příkladech úprav prostoru evangelických chrámů v Praze-Smíchově a v Hodslavicích na Valašsku.

Ke koncepci autorčiny práce nemám žádné výhrady, snad až na to, že by se od 20. let 20. století vyplatilo velmi stručně srovnat proměny architektury evangelických kostelů s architekturou Československé církve husitské, a to z toho důvodu, že obě církve měly podobné představy o architektonickém pojetí svých sborů.

Jde-li o fakta, na s. 24 a 25 snad mělo být uvedeno, že tzv. mírové protestantské kostely se v 17. století nestavěly jen v Uhrách, ale i ve Slezsku, například ve Svídnici nebo v nám nejbližším Těšíně. Anna Boučková jistě ví, že jejich stavbu si vynutily požadavky švédských diplomatů při jednání o Vestfálském míru v roce 1648. O Čeňku Kříčkovi na s. 29 nelze mluvit jako o staviteli, nýbrž jako o architektovi. Kaple sv. Václava v Mostě (s. 51) asi není kostel. Slovo „design“ na s. 98 je lepší přeložit jako „návrh“.

Formální stránka autorčiny práce je velmi dobrá. Pokud jsem našel nějaký ojedinělý nedostatek, vyznačil jsem ho přímo do svého výtisku. Na několika málo místech mi vadilo tzv. sekání vět. Ošklivá je též vazba „z důvodu...“. Autorka má dále rezervy v používání interpunkce, a to konkrétně u několikanásobných a postupně rozvíjejících přívlastků. Oceňuji autorčino rozhodnutí přiklonit se k citační normě *Umění*, ta se však v takovém případě musí aplikovat i na text, nikoliv jen na poznámky a bibliografii, a i tam se musí použít důsledně.

To však jsou jen marginální nedostatky, které nemají vliv na velmi hodnotný celek autorčiny magisterské práce. Pokládám ji za vzornou, doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 1.

prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc., v Praze 30. 5. 2022